TIGR A HYENA,

čili

Napoleon III. a Eugenie.

Historický román z posl. dob.

(Pokračování 78.)

"Deset hodin — drží na minuta", mumlal sám pro sebe.

"To jste vy, Lapignol?" tázal se utlumený hlas.

"K službám, pane hrabě."

"Jak se má vaše paní?" tázal se přicházející pán, v němž poznáváme Bacciochi-ho.

"Jen tak, tak", odpověděl sloužící. "Právě poslala milost hraběnka komornou spát a spí snad již také."

"Mohl bych s tou dámou, která mne provází a která se o vaší paní velice zajímá, nahoru jíti, aniž by nás kdo pozoroval? Na tom nám právě záleží, aby nás zde nikdo neviděl."

"Dovolíte-li, pane hrabě, dovedu vás tam zadními vraty."

"Dobře, zde máte zatím něco za svou ochotu," šeptal Bacciochi a strčil sloužícímu měšec do ruky.

"Mé díky, pane hrabě."

"Teď jděte napřed," pravil Bacciochi, a obrátiv se pak ku své společnici, tázal se jí: "Jste spokojena těmi přípravami, madame Belanger?"

"Až na toho sloužícího," odpověděla Gabriela tak po tichu, že to nemohl Lapignol slyšeti.

"Stranu toho buďte bez starosti, ten bude zýtra odstraněn," šeptal nejvyšší komoří, chvátaje s travičkou podél zdi, na níž padal od stromů hustý stín.

Tyto tři osoby byly za malou chvíli u zadních vrat. Sloužící je otevřel a uvedl tam hraběte a Gabrielu.

Před nimi byly schody, a na tyto padalo z hořejší chodby světlo.

Všude panovalo mrtvé ticho.

Lapignol, tento zakoupený zrádce, vedl pak oba hosti nahoru. Schody byly měkkými koberci pokryté, že nebylo jejich kroky slyšeti.

"Račte býti tak laskav a počkejte chvilku zde," šeptal nyní sloužící a otevřel po lehounku a opatrně jedny vysoké dveře.

Těmito dveřmi se chodilo do hraběnčiny komnaty, a hned za touto byla její ložnice. V této komnatě bylo světlo, a Bacciochi a Gabriela viděli, poněvadž Lapignol dveře za sebou nezavřel, že jest tato komnata od ložnice jen těžkými záslonami oddělena.

Sloužící strčil hlavu mezi záslonami do ložnice a přesvědčiv se, že hraběnka spí, dal Bacciochimu a Belangerově rukou znamení, aby šli dále.

Tito vešli po tichu do předního pokoje a zavřeli po lehounku za sebou dveře.

Nyní si odhrnula Belangerová šátek s hlavy a vypadala jako opatrovnice nemocných, anebo jako ženská, která nemoci zažehnává. Na jejím obličeji se vyrážela škaredá zasmušilost a necitelnost, i zdálo se, že se tento kamenný obličej ještě nikdy neusmál. Její sivé oči těkaly kolem po pokoji.

"Jen pojďte dále," šeptal Lapignol, "já se již o to postarám, aby vás nikdo nepřekvapil."

Bacciochi pokročil k záslonám, rozhrnul je a díval se do hraběnčiny tiché ložnice. Byla velmi příjemně a pohodlně zařízena, až tu nebylo žádné nádhery pozorovati.

U prostřed ložnice visela u stropu lampa, rozšiřujíc po pokoji jemné světlo. Po stěnách bylo viděti několik krásných obrazů, a dole u zdi bylo několik pohovek, zeleným aksamitem potažených, a před těmito několik stolů s vyřezávanými nohami. Podlaha byla pokrytá drahými koberci. Hraběnčina postel byla zastřena hedbávnými záslonami, které byly na polo stažené; vedle postele stál mramorový stolek, na tomto byla do polovice naplněná sklenice, křišťálová lahvička s dlouhým hrdélkem a zlatý zvoneček.

Hraběnka dýchala tak tiše, že ji Bacciochi ani neslyšel.

Nyní dal Gabriele, která stála za ním, znamení aby šla dále. Travička vešla do ložnice a spustila za sebou záslony, neboť nechtěla, aby ji při její práci někdo pozoroval.

Pak vyndala kvapně ze zážadří malou lahvičku a přikradla se až ku stolu.

Žofie Howardová se neprobudila.

Gabriela vytáhla zátku z lahvičky, v níž byla jako voda čistá tekutina, a stojíc u postele za záslonou, vylila tuto tekutinu do hraběnčiny sklenice a co ještě zbylo, vykapala na záslonu. Na jakou chvíli bylo zde cítiti zvláštní vůni, ale jen tak dlouho, než se travička zase k Bacciochimu vrátila.

"Což nebude-li to píti, tázal se Bacciochi, jenž byl každé její pohnutí ze svého stanoviska pozoroval.

"Ona to bude píti", odpověděla Belangerová s úplnou jistotou. "Slyšíte?"

Sotva byla tato slova šeptem pronesla, bylo slyšeti v komnatě hluboké oddechnutí.

Bacciochi pohlédl skrze záslony k posteli, i viděl, že se Žofie probudila. Zdálo se, že se probudila řízní, kterouž v ní bezpochyby čpavá vůně z těch kapek vzbudila.

Bacciochi si netroufal ani dýchati, jsa bledý, jako mrtvola a obávaje se, že by mohla hraběnka sáhnout po zvonečku, kterýž tam byli zapomněli.

"Nejsi zde?" tázala se, myslíc tím svou komornou, — "ano, já jsem tě již poslala spát, vždyť také potřebuješ odpočinku."

Sáhla po sklenici, aniž by se byla podívala, co v ní jest, a majíc velkou žízeň, vypila vodu až do poslední kapky a postavila pak zase prázdnou sklenici na stolek.

"Již se stalo," šeptal Bacciochi.

"Tedy se již zde nezdržujme."

"A což jestli zůstalo v té sklenici ještě několik kapek?" tázal se hrabě, jsa na všecko opatrný.

"To nic nedělá, kdyby tam i zůstaly," odpověděla travička lhostejně.

"Vy jste tedy tak jista?"

"Proč bych nebyla—v té sklenici není nic než čistá voda."

"Tím lépe. Já vás musím v skutku obdivovati."

"Teď ale pospěšme pryč. Za několik minut dostane nemocná zase řízeň a bude snad volat na komornou," prorokovala travička, znajíc účinky svého nápoje. "A komorná jí podá čerstvé vody právě zase v té sklenici, a tím se zničí všeliká stopa, — slyšíte ji? Jděte napřed."

Bacciochi a Gabriela chtěli právě vyjíti z předního pokoje a vrátiti se na chodbu k Lapignolovi, an tu zaslechli z ložnice volání:

"Vodu, vodu!"

Bylo patrno, že počal jed velmi brzo účinkovati.

"Jen jděte napřed," šeptal Bacciochi travičce, neztráceje chladné mysli, a pospíšil zase zpět až k záslonám, chtě se přesvědčiti, co Žofie Howardová dělá. Rozhrnul tyto záslony, i viděl, jak tato ubohá nevyslovitelnou úzkostí a trapnou žízní vybouřena jsouc, po zvonečku sahala. V okamžení skočil k posteli a chytil hraběnku za ruku. Tato nemohla uleknutím a zděšením ani slova ze sebe vyraziti, a Bacciochi vzal podušku a přitlačil jí hraběnce tak pevně na obličej, že nemohla ani dýchati. Její pokusy, čím dále, tím více ochabující, byly marné, neboť již požal jed účinkovati, a Bacciochi slyšel jen slabý a čím dál, tím více ochabující chrapot.

Žofie Howardova zápasila se smrtí.

Když se pak utišila, hodil Bacciochi podušku na místo, kde byla dříve, a tu právě se objevil ve dveřích Lapignol a kýval naň rukou. Bacciohi pospíšil do předního pokoje, a nemluvě již ani slova, šel pak s Gabrielou, která naň na chodbě čekala.

Jejich dílo bylo vykonáno — hraběnka Beauregard více nežila.

Sloužící je svedl zase dolů a pustil je opět zadními dveřmi ze zámku a z parku. Za několik minut byli zase u kočáru, jenž na ně čekal na silnici. Vsedli do něho a jeli k Paříži. Na cestě vyplatil Bacciochi travičce smluvenou sumu.

Ráno druhého dne nalezla komorná hraběnku Beauregard ještě v posteli, i zdálo se, že spí. Když se ale neprobouzela, vzdor jejímu volání, přiběhla k Lapignolovi, spínajíc ruce.

"Jen honem pro lékaře!" zvolala celá ulekaná, "hraběnka — ach Bože—"

"Co pak se vám stalo, co tak křičíte?"

"Hraběnka jest studená jako mrtvola, jen honem pro lékaře!"

Lapignol běžel do města a za krátký čas se vrátil s lékaři, kteříž pak udali, že Žofie Howardova mrtvicí zemřela.

O tom, co se bylo zde stalo, neměl mimo sloužícího nikdo ani tušení. Sloužící byl ale druhého dne v tomto zámku zatknut a do vězení Bicetre odvezen. Všecky jeho námitky byly marné, ano i jeho vypravování o tom, co se bylo minulé noci stalo, a jeho žádost, aby byl hrabě Bacciochi za svědka zavolán, zůstali bez povšimnutí. On byl též z počtu oněch, jichž císařovi pochopové ku provádění hanebných zločinů používali, a kteříž pak byli, místo odměny za svou službu, na celý čas svého života odstraněni. Jeho proklínání a jeho žaloby udusily se mezi tlustými zděmi, a nikdo je neslyšel.

Hraběnka Beauregard byla pak ve vší tichosti bez pohřebního průvodu a bez příbuzných, jichž zde neměla, na hřbitov vyvezena a pochována.

Tak se skončil život této jindy spanilé dámy, kteréž měl Napoleon co děkovati, že se dostal do Paříže a na císařský trůn.

Černý kabinet.

Tajnosti Tuillerií se množily, i byl tam již zařízen zvláštní kabinet, jenž byl pouze k tomu ustanoven, aby tyto tajnosti před veřejností skrýval, a aby vykonal takové rozkazy, o nichž ostatně nikdo dověděti se neměl. Tento zvláštní úřad zastávaly osoby, o jichž věrnosti Napoleon úplně přesvědčen byl, a nazýval se vůbec černý kabinet.

Úřední porady konaly se zde času nočního. Dlouhý čas neměl o tomto tajném soudním dvoru francouzský národ ani tušení, a také se nevědělo, kdo jsou jeho členové.

Do onoho křídla paláce, kde bydlel císař, chodilo se z tak zvaného Kolbiště malými vraty, ale zdálo se, že se jich nikdy nepoužilo, poněvadž byly vždy zamčené, a poněvadž zde nebyl nikdo viděn, aby byl šel tam, anebo ven.

K těmto tajným dveřím blížily se v jedné z následujících nocí dva páni jsouce zahaleni v pláště. Hovořice spolu po tichu, kráčeli přes rozsáhlé a prázdné náměstí, na němž nebylo nic jiného slyšeti, než vzdálené a odměřené kroky vojáků na stráži.

Okna v Tuilleriích byla z části ještě osvětlená.

Bylo as půl noci.

Oba tito pánové rozmlouvali spolu o nastávající popravě Orsiniho a Pieriho. Nikdo je nepozoroval a nikdo je také neslyšel.

Nyní vytáhl jeden, a sice ten větší, jenž nebyl nikdo jiný, než Fleury, z kapsy klíč a otevřel dveře. Pak pobídl svého společníka, markýze de Fouilleuse, jenž měl jistou příbuznou Ludvíka Napoleona za ženu, aby šel dále.

Úzká a dlouhá chodba, kterouž měli nyní tito pánové před sebou, byla vytopená a osvětlená, a na konci této chodby byly pohodlné, točité schody.

Když byl Fleury dveře opatrně zamknul, šli spolu oba pánové touto chodbou a dále po schodech do prvního patra. Tam přišli zase do jiné chodby, která byla květinami a tropickými rostlinami okrášlená. Tato chodba spojovala komnaty císařovy s komnatami Eugenie. Přišli do jiné chodby, jež se zahýbala stranou a zde se octnuli přede dveřmi, které opět pan Fleury otevřel. Vstoupili do pokoje a byli v černém kabinetu.

V tomto pokoji byly již tři osoby, totiž vojvoda dě Morny, jenerál Bosquet a nejvyšší komoří Bacciochi.

Těchto pět pánů dohromady tvořily tajný soud nad Francií, tajnou a důvěrnou správu císařského paláce.

Tento černý kabinet byl jen malý pokojík. U prostřed stál podlouhlý, černě pokrytý stůl, na němž bylo několik kalamářů s péry a s papírem a pak nádoba z černého mramoru. Kolem stolu stálo pět sesslí, u zdi byla velká, železná a černě natřená skříně a v druhé zdi byly dveře, jimiž se chodilo přímo do císařských komnat. U třetí zdi byl krb, v němž žířelo dřevěné uhlí. Na římse tohoto krbu stály starobylé hodiny. Ve čtvrté zdi byly dveře na chodbu, jsouce ze vnitř černými záslonami zastřené.

Tito pánové si učinili vzájemnou poklonu, a když byl markýz Fouilleuse malým klíčkem, kterýž měl na krku na šňůrce, železnou skříni otevřel, usadili se ku stolu. Zdálo se, že zastává v této tajné radě místo písaře. Vedle sesle, na kteréž seděl, visela u stropu černá šňůra od zvonce, kterýmž se sem služebnictvo zavolati mohlo.

"Počneme tedy, pánové," pravil Morny. "Pane markýzi, které spisy jsou nejdůležitější?"

Markýz de Fouilleuse, vyzáblý to mužík, jehož sivý obličej ani dost málo se nezměnil, byl již po druhé ženat. Se svou první manželkou dostal náramné jmění. Ta mu as před dvěma léty náhle zemřela, a on si pak vzal jistou osobu z Napoleonova příbuzenstva.

Na otázku Mornyho, které spisy jsou nejdůležitější, pohlédl na spis, jež před ním ležel. Byly to tajné soudní spisy, jež se týkaly pekelného stroje.

"Zde jsem nalezl na konci tři jména bez poznámky", počal markýz tenkým a odporným hlasem.

"A která jsou to?" tázal se Morny jakožto předseda, maje před sebou mramorovou nádobu.

"Jenerál Aguado, markýz de Montholon a Señora Dolores Kortinova", četl Fouilleuse, jsa oblečen v smutek, neboť mu bylo nepochopitelným spůsobem teprv před několika nedělemi jediné dítě z prvního manželství zemřelo.

"Buďte tak laskav a zazvoňte, pane markýzi. Nový jednatel našeho kabinetu, jistý Endemo, přednese nám o té věci zprávu," pravil Bacciochi.

"A toho člověka nám odporučujete co zpolehlivého muže?" tázal se Morny, an zatím markýz zvoncem zatrhl.

"Co úplně zpolehlivého, kterého můžeme ku všemu potřebovati", odpověděl nejvyšší komoří.

"Račte dovolit pánové, abych směl upozornit ještě na jinou věc, než sem ten člověk vstoupí," pravil jenerál Bosquet, as 50. letý muž, hrubého obličeje. "U sboru zuavů jest nebezpečný a nespolehlivý vůdce, jenž musí býti odstraněn."

"Myslíte bezpochyby jenerála d'Assy?" tázal se Fleury, jenž seděl vedle markýze.

"Ano, právě toho. Byl ve společnosti a několika důstojníky. Když se trochu podnapil, opovážil se vyslovit jméno Badinguet*) a dal se do hlasitého smíchu. V celé, společnosti nebyl snad ani jediný, jenž by byl nevěděl, že tím myslí císaře."

"To jest přece neslýchaná drzost!" zvolal Morny. "Takoví lidé jsou ovšem nebezpeční, zvláště když stojí v čele vojenského sboru: toho musíme na místě od straniti."

"Ať za to slovo pyká v osadě Sidi Ibrahim," prohodil Fouilleuse, nezměniv při tom v obličeji ani jediného tahu.

Sidi Ibrahim byla trestnická osada v africké stepi.

S tímto rozsudkem byli hned hotovi. Páni zakývali hlavami na důkaz, že jsou s tím srozuměni a Bosquet odstranil svého nenáviděného odpůrce.

Nyní se otevřely po lehounku dveře, a mezi záslonami se objevila postava Endemova.

Členové černého kabinetu po hlíželi pátravým okem na tohoto nového pochopa, i zdálo se, že na ně učinil příznivý dojem.

"Vy jste tedy vstoupil do tajné služby Tuillerií, pane Endemo?" tázal se Morny.

"Ano, když dostanu práci a přiměřenou za to odměnu," odpověděl falešný vojvoda, blíže se k černému stolu.

Markýz si ho prohlížel s obzvláštní zajímavostí.

"Vy budete dostávat ročně osm tisíc franků stálé služby," pravil Morny. "Mimo to ještě zvláštní odměny za zvláštní služby a budete mít byt v Tuilleriích."

"Já jsem s tím spokojen."

"Nyní nám podejte zprávu, co jste nalezl v domě na Vendomském náměstí", mluvil Morny dále.

Markýz vzal péro a začal psáti.

"Já se dověděl, že jsou v tom domě jisté nástroje ukryté, které souvisí s vražedným útokem Orsiniho a Mazziniho, a mimo to, že jsou obyvatelé tohoto domu onoho večera v chrámu matky Boží. Této příležitosti jsem nemeškal použíti. K sedmé hodině večer vrazil jsem do toho paláce a nalezl jsem tam v jednom odlehlém pokoji právě takovou prskavku, jakých byli ti zlosynové použili. Pospíšil jsem k nejvyššímu panu komořímu a k tajnému policejnímu jednateli Lagrange, jenž šel s panem hrabětem do kostela matky Boží. A zde byli Don Aguado, markýz de Montholon a ta Señora co podezřelé osoby zatčení."

"O těchto třech osobách vědělo se v Tuilleriích již dávno, že jsou přátelé prince de Camerata a již proto byli nemálo podezřelé," doložil Bacciochi. "Proto se muselo jednat beze všeho ohledu."

Hanebná lež v této žalobě leží na bílé dni. Endemo byl sám zmíněnou pumu do paláce na Vendomském náměstí doložil.

"A ty tři osoby jsou tedy vzaty do vazby?" tázal se Morny.

"Tu Señoru učinil pan hrabě se vší šetrností neškodnou," odpověděl Endemo. "Don Aguado a markýz de Montholon sedí v Conciergerii."

"Za tuto vaši pozornost budete slušně odměněn," pravil Morny a obrátiv se pak k markýzi de Fouilleuse, tázal se ho: "Postačil jste mu psáti, pane markýzi?"

Fouilleuse zakýval hlavou, že postačil.

Bacciochi dal Endemovi znamení, aby zase odstoupil, a když byl tento se odstranil, pravil hrabě:

"Ta Señora byla odvedena do domu k jisté slečně Markétě Belangerové, která jest pod dohlídkou."

"Ale co se týče těch pekelných strojů, není ještě vyřízeno", jal se nyní Morny slova. "Vy víte, pánové, že vlastní původcové toho vražedného útoku až posud v našich rukou se nalezají."

"To je Mazzini", prohodili Fleury a Bosquet skoro stejnou dobou.

"Ten se musí udělat neškodným! Orsini a Pieri umrou na popravišti, — a Mazzini bude odstraněn dýkou."

"Já tedy činím návrh, aby se poslalo do Florencie, kde tento náčelník všech spiklenců se zdržuje, několik důvěrných a zpolehlivých mužů," podotkl markýz de Fouilleuse.

"Pošleme tam tedy ještě této noci tajné jednatele Lagrange, Grilli a Pére D'or. Lagrange jest odvážlivý chlap, který ho zabodne", pravil Morny. "Vysaďme jim několik tisíc franků za odměnu, a císař bude toho nebezpečného buřiče zbaven."

Ostatní čtyři členové černého kabinetu s tím souhlasili, a hned také se vyhotovil rozkaz pro ty tajné jednatele a zároveň s poukázou na peníze.

Když byla tato věc vyřízena, počal sebou markýz de Fouilleuse na sesli vrtěti, i bylo patrno, že by rád ještě něco podotknul. On věděl, že by se nejvyššímu panu komořímu svým návrhem zavděčil, a také hlas Morny-ho se mu zdál býti pojištěn, neboť musel tomuto nevlastnímu bratru Napoleonovu též na tom záležeti, aby byla odstraněna osoba, kterou on myslil.

"V předměstí Belleville bydlí jistá osoba, jejíž tajné působení ruka nákosa stihnouti nemůže," počal markýz svým tenkým hlásem přednášeti. — Tato osoba byla také jemu ukázala cestu, jak by mohl svou první manželku a zplozené s ní dítě odstraniti a jediným dědicem jejího znamenitého jmění se státi. — "Ta jistá osoba bydlí v hospodě u tak zvaných "kruhů" a jmenuje se Gabriela Belangerová. Já činím návrh, aby byla tato nebezpečná osoba, která připravuje jedy, neškodnou učiněna."

Bacciochi a Fouilleuse pohlédli jeden na druhého, a Bacciochi mu nemohlo být nic vítanějšího, než právě tento návrh.

"Vy ale nám za to ručíte?" tázal se Morny, jenž by byl rád tuto lakotnou matku císařovy milenky odstranil.

"Tato Gabriela Belangerová jest v celé Paříži nejnebezpečnější osoba, poněvadž páše zločiny takovým spůsobem, že k ní právo přístupu nemá", dotvrzoval markýz.

Rozhoďme tedy kuličkami, co se jí má státi," navrhoval Morny, vstávaje.

Černá mramorová nádoba byla prázdna. Každý z přítomných pěti pánů měl do ní hoditi buď černou, anebo bílou kuličku, a sice tak, aby jeden o druhém nevěděl, jakou kuličku tam dal.

Když byly všecky kuličky v nádobě, vzal ji Morny do ruky a vysypal kuličky na stůl, aby se poznal výsledek tohoto tajného hlasování.

Byly tam tři černé a dvě bílé. Bezpochyby tam dali Fleury a Bosquet ty bílé kuličky, poněvadž se jim ještě nenaskytla příležitost, aby byli také pro své záměry umění paní Belangerové používati mohli.

"Buďte tak laskav a udělejte u jména té osoby černý křížek", pravil Morny markýzovi a ukázal na černé kuličky.

Fouilleuse udělal černý křížek, ale na jeho obličeji nebylo ani dost málo pozorovati, že jest tímto rozsudkem spokojen. On věděl, že tato travička, která au byla tak nebezpečná, poněvadž o jeho tajemstvích více věděla, než mu bylo milým, v nejkratším čase bude odstraněna.

Usnešení černého kabinetu bylo vždy velmi rychle vyřízeno.

Když se ke 4. hodině ranní od stolu zdvihli, upamatoval se Fleury na to, že bude ráno v 7 hodin popravа oněch dvou velezrádců, a vyzval je, aby neopominuli k tomuto divadlu se dostaviti, on že tam bude docela jistě.

Markýz de Fouilleuse se omlouval, že jest příliš zemdlen, a hrabě Bacciochi se omlouval, že má hned ráno velmi důležitou službu.

Fleury, Bosquet a Morny zůstali však, když byli ostatní dva pánové odešli, v černém kabinetu ještě nějakou chvíli, a ráno po šesté jeli v kočáře vojvody de Morny na popraviště před vězení la Roquette, aby své oslablé čivy tímto krvavým divadlem zase trochu podráždili.

Guilotina.

Dne 12. března r. 1858 podepsal Napoleon rozsudek, jímž byli Orsini a Pieri k smrti guilotinou, Gomez a Rudio k zavezení do trestnických osad v jižní Americe odsouzeni.

Druhého dne ráno měli býti oba spiklenci odpraveni.

V noci, a sice právě v dobu, když členové černého kabinetu své tajné zasedání měli, postavil pařížský kat Heydemann na náměstí před žalářem La Roquette popravní lešení, které bylo černou látkou potažené.

Kdo jednou Paříž navštívil a přišel na náměstí, před tímto žalářem se rozprostírající, povšimí si také železných kolů se silnými kruhy, které na tomto náměstí v zemi zasazené jsou a které tvoří základní pilíře, na něž se pak postaví trámy k popravnímu lešení.

Dne 13. března vypínalo se toto popravní lešení nad obyčej děsně do mlhavého a studeného vzduchu, a katovi holomci byli na něm ještě zaměstnáni, upevňujíce nahoře, řízením samého kata, guilotinu. Tato guilotina sestává z vysokého rámu, kterýž tvoří čistě umyté trámy po obou stranách a jehož dolejší díl podobu a objem špalku představuje. Na tomto špalku jest viděti řemeny, jimiž odsouzence naň připínají a mezi vydlabanými postranními trámy jest ostré a lesknoucí se stínadlo, kteréž může kat stisknutím pustiti a kteréž jednou pádnou ranou připjatému odsouzenci hlavu utne. Jest to rovněž tak strašný jako rychlý a poslušný stroj, kterýž byl ku konci minulého století od lékaře Guilotina revolučnímu konventu k jeho nesčíslným popravám odporučen. Tím se tento Guilotin učinil nesmrtelným, neboť se dalo jeho jméno také tomu stroji, kterážto čest tomuto vynálezu přiměřena jest. Tatáž guilotina, kteráž královně Marii Antoinettě a králi Ludvíku XVI. na popravním lešení hlavy utála, konala až posud výborně svou práci, a za císaře Napoleona III. užívalo se jí velmi často.

Hned, jak se počalo rozednívati, bylo viděti v oknech a na střechách okolních domů množství svědavých, kdežto vojáci, okolo popraviště rozestavení, jen s velkou tíží udržeti se mohlo, aby se lid až k samému lešení nesnaž. nul. A posavad se ještě valily celé proudy svědavých lidí po stranními ulicemi a každý chtěl viděti, až bude Orsini a Pieri stat.

Celé náměstí bylo lidstvem tak přecpáno, že v této tlačenici ženské ani dláždění nohama se nedotýkaly, jsouce do výšky vyzdvižené.

Tu i onde bylo slyšeti úzkostlivý křik umačkaného, ale toho si nikdo nevšímal. Několik lidí přišlo tomuto zdivočilému zástupu pod nohy a bylo ušlapáno. Na pomoc nebylo ani pomyšlení, poněvadž se ještě nové davy se všech stran sem hrnuly.

Povozy osob, jimž úřady zvláštní výsadu popřály, a mezi které také Morny a jeho přátelé patřili, směli sem přijíždět uličkou Vaquerie, která byla vojskem uzavřena. Tyto vozy se dostaly docela pohodlně až na prázdné prostranství vedle samého popraviště, a jejich panstvo se mohlo na tomto divadle z blízka pokochati.

Pověstný zvon v žaláři La Roquette oznamoval 7. hodinu ranní, mezi shromážděným lidstvem počalo napnuté bručení, umíráček již také vyzváněl, volaje Orsiniho a Pieriho na poslední cestu k popravišti.

Vrata u vězení se otevřela. Temný rachot bubnů rozšířil se po celém prostranství, pak nastalo hluboké ticho, veškeré ty tisíce lidstva zdály se býti zkamenělé, jako by je byla smrt, jež na černém lešení svůj trůn měla, svým dechem v mrtvou hmotu proměnila. Každý hleděl s napnutím ku vratům žaláře, z něhož nyní dlouhý a příšerný průvod vycházel.

Byla to poslední cesta Orsiniho. Tento kráčel docela pevně, a také Pieri byl rovněž tak zmužilý, jako on, neboť byli oba již dávno se odhodlali za vlast svou umříti. Tento průvod vyšel z vězení a pohyboval se přímo k popravišti. Napřed šlo oddělení karabiníků, pak následovali ouřední osoby v černých uniformách, za těmito šel kat Haydemann, vysoká to a vážně hledící postava, jejíž zevnějšek na středověk upomínal. Měl na sobě široký, černý plášť, jeho šedivá hlava byla nepokryta a dlouhé ctihodné vousy dosahovaly mu až na prsa. Na jeho obličeji bylo pozorovati přísnost, avšak nikoli odporný výraz. Žádný z jeho pacholků nešel za ním, ti stáli dole u lešení, čekajíce na svého mistra.

Hned za katem po obou stranách karabiníky provázení, kráčeli oba odsouzenci Orsini a Pieri. Celý jejich zevnějšek neprozrazoval nic skroušeného, oni se také netřásli, nýbrž kráčeli docela pevně a vážně.

Za nimi kráčeli dva kaplani a za těmito ještě oddělení vojska.

(Pokračování.)

*) Badinguet se totiž nazýval onen sedlák, v jehož obleku Napoleon z pevnosti Hamu utekl. Od té doby jmenovali tak Napoleona, když ho chtěli potupiti.

Jak se mohl lehce oženit.

(Pro "Pokrok Západu" napsal H. Chotek.)

Čtvrtá ulice v St. Louisu jest zajisté jedna z nejhezčích a také nejživějších tohoto velkého města. Hrčení povozů, vyvolávání prodavačů a křik pánů klaků, kteří časopisy ke koupi nabízejí, je až ohlušující. Živost tato dosáhne svého nejvyššího stupně na severní části ulice, totiž tam, kde se Čtvrtá a Chestnut ulice křižují. Zde si také cizinec nejraději postojí, by sobě mohl náležitě prohlédnouti státní budovu (rádnici), nejznamenitější to stavbu v státu Missouri. Tato zaujímá jeden čtverec a je celá z tesaného kamene ve slohu bizantýnském a částečně též slohu gothickém stavěna. Ohromná kuple, která nad nákladnou budovou touto se vznáší, zvyšuje mohutnost její a dává ji (zvláště při večerním osvětlení) pohled majestátní. Tak jako neopomene cizinec v Praze navštíviti chrám sv. Víta, vrch Kahlenberg u Vídně, neopomine i zde navštíviti balkon kuple a popřáti zrakům pohled velkolepý.

Do závratné této výše vzniká ruch dole panující jen co šumění vod. Odtud lze přehlédnouti celou komunikaci velkého obchodního města, lze viděti nový krásný most přes řeku Mississippi a břehy státu Illinois. Jaký to roskošný pohled na řeku, jejížto modrá hladina zdá se býti loďkami menšími i většími parníky posetá. Těžko rozloučí se oko s tímto krásným pohledem. Však nejen cizinec ale i ten, kdo již mnohá léta v městě tom žije, rád se na rohu Čtvrté a Chestnut ulice pro zastaví, by se pobavil pohledem na umělé a mohútné výtvory ruky lidské.

Je šest hodin večer. Dělník vrací se z práce a spěchá ku klidnému svému domovu, by sobě po těžké a namahavé práci odpočinul a v kruhu milé své rodiny za denní lopocení se odškodnil. Však kde mu je jíti volným krokem a často musí sobě dráhu loktem klestiti, by se prodral davem který neustále roste.

Co to za dnes je, že před státní budovou takové davy lidstva se scházejí a jaksi netrpělivě ku stupňům pohlížejí? pomyslí sobě cizinec a spěchá tam také. Stojí tam trpělivě dlouhou chvíli a pak osmělí se sousedu svého otázati co se zde vlastně děje neb očekává. Ošlovený odpoví mu velmi ochotně, že zde největší apoštolové a apoštolky temperenčního hnutí své řeči a odvracejí zhoubný lid od hříšného požívání lihovin.

Udeřením osmé hodiny jsou kamenné schody osvětleny a na nejhořejším stupni viděti je skupinu několika vysmáhlých temperenčářských apoštolek a apoštolů. Tito zakokrhali (zpěvem se to nemůže nazvat) nějakou náboženou píseň, která byla vyšinutím uličníků, smíchem a vtipem poslouchajících přerušována. Po tu vystoupil jeden z apoštolů, jehož pivoňkový nos byl skvělým vysvědčením střídmosti, a držel řeč, kterouž nejsmělnějšími posuňky provázel. Hlasem od přílišného pití lihovin sýpavým, sprostými slovy a nejsprostšími nadávkami hleděl tento vyvolený lid od požívání opojných nápojů odvraceti. Jeho neodstrašil ni smích a vtip kolemstojících, kterých bylo, jak jsem již pravil, značná síla.

Mezi těmito upoutala bedlivého pozorovatele skupinka tří mladíků, kteří se valně od svého sousedství lišili. Jelikož nás též zajímají, tedy poslechněme co mezi sebou mluví.

"Nu, doktore, jak se ti to líbí?" táže se jeden z nich mladíka, který o sloup svítilny podepřen bedlivě naslouchati se zdál.

"Já již toho nesmyslu mám dost," odpověděl tázaný; "a proto navrhuji bychom hleděli prodrati se davem a sejíti se na rohu Čtvrté a Market ul.; pak uhlídáme co se dále dá dělat, bychom ten večer příjemně prožili." Tito souhlasili a za nedlouho byli na naznačeném místě pohromadě. Prohlédněme sobě trochu bližeji naše tři známé. Mladík, jenž doktorem byl nazván, jest vysoké, štíhlé postavy. Tvar obličeje je pravidelný, mužný, (děvčata říkala že krásný) a jevil více než obyčejné vzdělání. Modré jeho oko hledí tak vesele do světa, jakoby dosud nikdy trní na dráze života bylo nespatřilo. Kolem úst hraje mu neustále úsměv, který jeví dobrotu srdce. Řeč je harmonická a uchu příjemná. Zlaté okuláry dodávají mu vzezření vážného, tak že na první pohled lze v něm poznati učně Aesculapa. A v skutku také měl vzdor svému mládí velkou lékařskou praxi, neboť byl právě tak od obecenstva pro svůj příjemný zevnějšek a lékařské štěstí jako od svých kolegů pro svou znalost vědy lékařské ctěn a milován. Jelikož studoval na universitě pražské a v Heidelberku, byl také jak se říká "ostrý hoch", jehož satyry se soudruhové jeho měli co báti. Druhý je professor Lukáš, enthnomolog státu Missouri, jehož sbírka brouků jest v skutku podivuhodná. (Sbírka tato obnáší až 42 tisíc druhů brouků). První pohled na něj je odstrašující, neboť tahy obličeje jeho jsou tak ostré, úsměv jeho tak ironický, že v skutku neznámého odstraší. Kdo ale jej bližeji zná, zná v něm nejen lidumila ale i velkého učence. Přátelé si jej váží, neboť co přítel je ryzejší zlata. Radost je vyjíti si s ním z města do širého pole. On zná každou květinku, každého brouka, ví lišiti jich život a vývin tak živě a zřetelně, že i lajk to musí pochopiti. Z cest svých v Asii, Africe a jižní Americe nabyl sobě nevšedních zkušeností.

Třetí z nich je malé ale složité postavy a temperamentu velmi pohyblivého, v němž ještě bývalého studenta a sokola poznati lze.

Tito tři nerozdílní druhové, neb jak je ostatní přátelé nazvali "svatá trojice", stáli tedy na rohu Čtvrté a Market ul., a rokovali, jakým spůsobem možno tento večer nejpříjemněji prožíti.

Doktor navrhoval jíti do divadla.

"S tím návrhem nesouhlasím", dí Chvojka, jeho malý složitý přítel. "Což se nenapotíme ještě tady dost? Musíme jíti do potírny a poslouchati tam za vlasy tahající trylky některé odkvětlé primadony? Pojďme raději do Apollo, občerstviti se dobrým "truňkem".

"Což je o to, na ten ty nezapomeneš," smál se professor; "jelikož mám ale žízeň sám, podporuji návrh tvůj. Půjdeš s námi, doktore?"

"To jsem si přece nemyslel", odvětí doktor káravým hlasem, "že je vám sklenka piva milejší, než požitek duševní, že raději ducha svého utopíte v pivě, než jej nechat volně valetnout a houpati na vlnách krásných tónů Offenbacha."

"Ha, ha, ha!" smál se Chvojka, "co tomu říká professore, že náš přítel, který mívá největší respekt z nás všech, stal se moralistou a nepřítelem onoho božského nápoje. A jak vzlétně mluvil, a jakým zápalem pronášel "nechat se houpat na vlnách krásných tónů Offenbacha". Ubohý příteli! budeš-li takto dále pokračovat, stane se z tebe druhdy tak šťastného besedního sudu napoledy blouznilek."

"Tak ale však nebude," smál se professor; "by ale nám všem vyhovělo bylo, dávám návrh jíti do Apollo a při sklence dobrého červeného sobě zazpívati. Půjdeš, doktore?"

"Inu, nemůže-li jinak být, tedy ano."

Právě chystali se naši známí k odchodu, když se někdo dotekl slabě ruky doktora. Ohlédnuv se spatřil před sebou mladé děvče, které slabým hlasem a jaksi otyd- [illegible] Ona se [illegible] a obrátil [illegible] na zvě- drnky s [illegible], nevím b [illegible] je v tuto dobu ještě nějaký obchod v stříhném zboží otevřen, že ta dáma si přeje něco nakoupiti. Professor, který již mnohá léta v St. Louis žije, odpověděl, že nedaleko na Market ulici bývá jeden obchod až do desáté hodiny otevřen, a že tedy nepochybuje, že tomu i dnes tak bude.

Dívka poděkovala a zašla do naznačené ulice.

"Znáš ta děva?" tázal se Chvojka doktora.

"Neznám, ale přál bych se ji znát," byla odpověď. "Ačkoliv jsem se dosti namáhal, nemohl jsem pro tma anob spíše pro hustý závoj tahy obličeje rozeznati. Musí býti ale hezká, neboť má stupilý vzrůst, též mladá a vzdělaná, mohou-li tak dle elegantních pohybů jejích a dle elastické chůze souditi", pravil Chvojka.

"No, to jste mi galantní holi," vmísí se hes professora do těchto výlevů citů, ani se jí nenabídnete za průvodce, a přece jste mohli poznati, že děvče to jest v tomto díle města neznámé."

"Vždyť se to dá ještě napravit", hájil se doktor; "já jí doprovodím domů, neboť bych skutečně rád věděl kdo je a kde bydlí. Po krátké debatě bylo tedy uzavřeno že doktor ji bude odcházati a jakmile ze skladu vystoupí, k ní se přidruží.

Doktor odkvapil. — "A co my budeme dělat?" táže se professor svého druha.

"Což bychom dělali jiného, nežli je potají sledovali," míní Chvojka. "Myslím že se nám bude doktor bude-li tato nová známost jen poněkud pikantní, zpovídat?"

"Měl pravdu, on by nám jenom něco nahalamatil, by dokázal, jak lehce vhoč- vítězí.

Oba šli tedy do Market ulice a viděli již ze vzdálí doktora, který jako voják stál na stráži, očekávaje východ děvčete.

"Aha, teď vystoupila! Jde opět nahoru a doktor jako sluha za ní, ha, ha, ha! On se bojí asi koňe!" smál se professor.

"Dej pozor," praví Chvojka, "teď se rozhodl. Vidíš, teď